Ara Pirineus, 06/01/21

La Petita Edat de Gel

Cal estudiar-ho tot en el seu context, dins de la variabilitat del clima terraqüi

MANEL FIGUERA *Professor i escriptor*

Aquests dies de confinament perimetral, aquí a Cerdanya, he rellegit el llibre *Fauna y paisaje de los Pirineos en la Era Glaciar*, d'Óscar Arribas. És un estudi exhaustiu que aporta moltes dades sobre els dos darrers milions d'anys al Pirineu. En el meu article anterior em vaig basar en algunes d'aquestes dades a l'hora d'afirmar que el clima del planeta sempre ha canviat i que ho segueix fent. Algú m'ha qualificat de nihilista. No pretenc justificar l'escalfament global de què tant es parla: clar que em preocupa i per descomptat que els gasos que enviem a l'atmosfera hi contribueixen.

Ara bé, no ens podem quedar només amb això. Cal actuar-hi, però fent una observació objectiva al passat més proper. Entre els anys 2100 i 1600 aC el mar puja un metre cada tres segles i el romà Estrabó diu que el Pirineu és cobert de boscos. La temperatura mitjana és més seca i càlida que la d'ara. Del 400 al 1000 dC baixa i als Alps les glaceres hi avancen. Als segles X i XI torna a pujar. Però del segle XIV al XVIII té lloc la Petita Edat de Gel: del 1560 al 1600 les temperatures mitjanes al Pirineu són de 2 graus per sota de les actuals, els hiverns s'allarguen fins a l'abril i els estius són irregulars i humits. Les glaceres pirinenques també avancen.

Hi ha qui relaciona l'escalfament amb la revolució industrial. D'acord, però qui escalfava la Terra fa 2000 anys o a l'alta edat mitjana? No soc nihilista, però fer aquestes afirmacions pseudoecologistes és una frivolitat. Cal estudiar-ho tot en el seu context, dins de la variabilitat del clima terraqüi, acceptant que les glaceres pirinenques havien desaparegut 4.000 anys enrere. És necessari actuar a favor de les energies alternatives i renovables, però dins d'aquest període que tendeix a temperatures més altes i que motivarà, possiblement, que d'aquí a cinquanta anys no hi hagi estacions d'esquí al Pirineu.

Amb tot, la vida continuarà i caldrà adaptar-s'hi. És així i ha estat sempre així. Bon any 2021!